

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Nyaralás után.

Debreczen, augusztus 23.

Ugy olvasom az újságból, hogy a polgármester ur az idén már nem megy szabadságra, Vecsey főjegyző ur is nem-sokára előkerül Abbáziából, Oláh, Körner, Csóka, Szabó tanácsnok urak is átvették hivataluk vezetését, s valószínű tehát, hogy egy hét múlva ismét megkezdődik a város-házán a munka, és pedig „nagy buzgósággal, ujult erővel, a közügyek iránt érzett igazi szeretettel.”

Alant írotnak, mielőtt tulságosan belemélyedne a t. tanács a munkába, volna egynehány szava, s szeretné, ha ezt a tekintetes tanács meghallgatná.

A polgármester ur a pihenés után semmivel sem tehetné magát népszerűbbé, mintha hivatali állásának egész súlyával azon dolgozna, hogy a tisztviselők fizetése az idén — végre valahára rendeztessék. Debreczen tisztviselőinek fizetése a polgármestertől kezdve a legrosszabban dotált tisztviselőig nem felel meg a mai viszonyoknak. Tisztviselőink majd mind családos emberek — s a tanácsnok éppen

ugy küzd a megélhetés rengeteg bajával, mint az adótiszt. Debreczen a legdrágább városok sorába avanszított fel, s ezt keservesen érzi a város minden olyan hivatalnok, a kinek a boldog sors nem adott magán vagyont, s a ki beosztással kénytelen élni szűkös havi gázsijából.

Elhibeti azt a polgármester ur, hogy ha a tisztviselők a mai megélhetési viszonyoknak megfelelően lesznek honorálva, más munkakedv, más élet költözik be a városháza sárgára meszelt falai közé — s a mostani kedves vendég, a lustaság, a munkakerülés, s s a rengeteg restancia kivonul onnan talán örök időkre. Mert nem kell annak megállapításához nagy bölcsesség, hogy az anyagi gondok leverik az embert, munkakedvét a legnagyobb mértékben befolyásolják, míg az anyagi függetlenség boldogságát élvező hivatalnok, ha csak nem rosszindulatu, kedvvel és tiszteres eredménnyel dolgozik.

A polgármester ur a tisztviselők fizetésrendezését mind ez ideig nem tekintette elsőrendű kérdésnek. Változtasson egyet gondolkodásán, hiszen a városi hivatalnokainak anyagi nyomorúságát jobban mint ő, nem ismerheti senki.

ruságát jobban mint ő, nem ismerheti senki.

Körner tanácsnok urhoz van egy pár szavunk. A tanácsnok ur igen munkás komoly ember, bármely város közigazgatásának értékes tisztviselője volna. Hssználja fel tehát tekintélyét a vásárcsarnok ügyének nyélbe ütésére. Nem beszélünk a vásárcsarnok rendszeti és közegészségügyi fontosságáról, csak arra utalunk, hogy a Debreczenben hihetetlen erkölcselenséggel üztött élelmiszer uzorát csak a centralizált piaccal, vagyis a vásárcsarnok intézményével lehet megszüntetni. A mi a debreczeni piacokon a felügyelet teljes hiánya miatt napról napra végbe megy, az már igazán nem illik be egy kulturvárosba. A régi világban, a mikor még a deres d vott, az ilyen piaci uzorásokat egyszerűen megbotozták volna. Ma valamennyi vagyonra tesz szert, a közönséget pedig kineveti.

Regi dal már a vásárcsarnok Debreczenben, de az utolsó akkordjai mindig a meg nem egyezés zivajában veszttek el. Pedig ezer és ezer ember vágyódik utána. Ha Körner Adolf komolyan kezébe venné végre a megol-

A rendjel.

— Szóval nem vagy boldog.
— Nem. Pénzem van elég. Talán több is mint kellene. Fény és pompa von körül. A lehető legnagyobb bőségben és kényelemben élek. Minden kívánságom teljesülhet. Minden sarokban szolgafül lesi parancsomat. Mégsem vagyok boldog. Hiányzik valami.
— Pedig ebben a környezetben ugyancsak boldog lehetnél. Van szép és jó feleséged, kedves, okos, engedelmes fiad és leányod. Mindent megadott a sors a mit csak kívánhattál. Mi hiányzik kát?
— Valami szomjuságot érzek, a mit nem tud a pezsgő eloltani. Belső tűz emészt. Úz, kerget valami és nem tudom, hogy micsoda.
— Én tudom; — a kielégítetlen ambíció.
— Igazad lehet.
— És igazam is van. Szeretnél ugye valami rangot, kitüntetést?
— De még mennyire! De mindez olyan nehezen megy. Én csak az üzlethez értek. Hogy mit, hogyan kell megszerezni, ahhoz már nem. A nemességet is egyik

barátom vásárolta nekem. De mit ér a nemesség? Manapság már minden ember nemes.

— De kevésnek van olyan jól hangzó neve, mint neked.

— Az már igaz. Kitűnően hangzik: tengeresi Balázs Adorján. De egy kicsi két rövid. Hiányzik a végéről valami.

— Például: a Szent-Ambrus rend lovagja.

— Ha nem is mindjárt a Szent-Ambrus rendé.

— Hát rendjelre vágyol?! Hahaha!

— Ne vess ki. Ártatlan dolog.

— De nem illik komoly üzletemberhez.

— Tudom jól mit akarsz mondani. Hogy a rendjel semmit sem ér. Hogy okos emberek mire sem becsülik. Hogy csak egy ember van, a ki méltányolni tudja, s ez az uralkodó, aki adja.

— Igen, mert neki semmibe se kerül s olcsóbb, mintha mást adna. Esetleg talán jövedelmezőbb is. Ha mást ad, az pénzöbe kerül. Ha rendjelet, ez még pénzt is hoz. A kit igazán megbecsül az uralkodó, annak nem rendjelet ad, hanem egy saját aláírással ellátott fényképet,

vagy mit tudom én mit. Rendjellel csak a hiúságuknál fogja meg az embereket. Elhibeti velük, hogy ők kümbök mint a többiek. S akadnak olyanok, akik el is niszik. A rendjel csak a felnőttek játékszere.

— De ha felnőttek is szeretnek játszani.

— Hát így vagyunk. Hiszen te könnyen beszélhetsz. Szerezhetsz rendjelet, a melyik pillanatban csak akarsz.

— Én? Hogyan?

— Mint a guanahami királyság bu dapesti főkonzula. Most ugyanis epp n itt járt ő felsége . . .

— De csak nem kérhetek tőle mindjárt rendjelet!

— Nem is. De küldesz neki egy automata zongorát. Ő meg küld érte kenguru-rendet.

— Ezt meg is fogom tenni — szölt Balázs fe ragyogó arccal. — Igazán nagyon lekötöztél ezzel a kitűnő tanácssal.

— Szót sem érdemel. Szervusz.

Harmadnap már a kenguru rend II. osztályának a boldog tulajdonosa volt Balázs. Örömmel nézegette a diszes rendjelen csillogó gyémántokat.

KOHN HENRIK

fűszer nagykereskedő

Debreczen, Gróf Dégenfeld-tér.

Miután fűszer kereskedésemet más vállalat miatt felosztatom, miért is a raktáron levő Festék, Lack és az összes anyag árukat beszerzési áron alól is **Teljesen klárusítom.** Nagy tömegben való eladás Hétfő és Keddi napon. Kicsinybeni eladás naponta reggel 7 órától este 7 óráig. Tisztelettel

dást, nem hisszük, hogy elmaradna az eredmény.

Oláh Károly tanácsnok uram a tettek embere. Siketnéma iskola, gazdasági ismétlő iskola, városi muzeum — ezekre mint munkájának sikeres eredményére tekinthet. Koronázza meg eddigi működését azzal, hogy a kulturpalota ügyét vigye diadalra minél előbb. Oláh Károly agilitása már rengeteg nemes dolgot juttatott megoldáshoz. Nem kételkedünk benne, hogy ha a kulturpalota gyors felépítését célul tűzi ki, a jövő tavasszal már megteszik az első csákányütést a felépülendő palota helyén. Már csak azért is tegye meg ezt a tanácsnok ur, hogy mindnyájunk feltett intézménye, gyönyörűen fejlődő városi muzeumunk, a melynek kerestelőlénél ő asszisztált, állandó hajlékot kapjon.

Ha a nyári szünet után ezt a három dolgot tanácsos társaik segítségével elvégzik az illető szenátor urak, akkor igazán joggal pihenhetnek habéraikon, mert legalább is fél századra kiható munkát végeztek el.

S. B.

Az alkotmánybiztosítók. A képviselőház tudvalevőleg október 10 én tartja első ülését, mely csak formális ülés lesz. A rá következő napokon fog lefolyni a régi ülészak berekesztése és az új ülészak megnyitása. A megalakulás befejezte után a Ház megkezdi érdemleges munkáját. Mint értesültünk, Andrassy belügyminiszter az első ülések egyikén bevezeti az alkotmánybiztosítókra szóló törvényjavaslatokat, a melyekhez a király már megadta előzetes hozzájárulását. Előterjeszti a kormány a kiegyezési javaslatokat is, melyeknek a száma hat lesz.

— Vajjon mennyit érhet? — tűnődött magában.

Elvitte a rendjelet egy előkelő ékszerészhez.

— Sok ilyen rendj let hoztak már ide, uram. Nem ér ez többet egy koronánál — szölt az ékszerész, megnézvén az ordót.

— Hát nem arany?

— Nem bizony! Futtatott ólam. A gyémántok pedig üvegéből vannak.

— Tudja mit? Csinaljon nekem egy éppen ilyen rendjelet, csak hogy aranyból és valódi gyémántokkal.

— Megiesz.

Balázs ajándékokkal dúsan felszerelve mellén az ujonnan elkészített ordóval ment fel az exotikus fejedelem miniszteréhez hogy a kitüntetést megköszönje. A miniszter nagyon barátságosan fogadta. Átvette az ajándékokat és megpillantva Balázs mellén a rendjelet, méltatlankodva szölt:

— Mit? Te csak második osztályt, kaptál?

— Igen.

— Majd szólok Ő Felségének. Addig is vedd ezt az elsőosztályt.

S levélén mellől az ólomrendjelet, kicserélte azt Balázs ragyogó arany ordójával.

Ez pedig elkeseredve mormolta:

— Ezért a pénzért Szent Ambrus-rendjelet is kaptam volna.

Az 1908-as költségvetést is a Ház elé viszik.

A kormány elsőnek a kiegyezést akarja letárgyaltatni és azután négyhónapos ideműit szándékozik kérni, minthogy a költségvetés tárgyalására majd csak a delegációk után kerül a sor.

Országos gyógyszerészgyűlés Debreczenben.

A kongresszus eredménye.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, aug. 23

A debreczeni gyógyszerész-egylet kezdeményezése folytán összehívott országos gyógyszerészgyűlést ma tartották meg Debreczenben. A gyűlésre az ország minden vidékéről több mint 300 gyógyszerész érkezett, a kik között van dr. Bayer Antal is, az országos gyógyszerészegylet elnöke.

A gyűlés reggel 9 órakor kezdődött meg a Bika szálló disztermében, mely csaknem megtelt a vidéki gyógyszerészekkel.

Az ülés megnyitása után megválasztották a tisztkart, amely a következő:

A tisztkar.

Tiszteletbeli elnök lett dr. Bayer Antal, elnök Muraközy László (Debreczen) társelnökök Balogh József (Miskolc), Bokor Adolf (Szeged), alelnökök: Gerber Ödön (Sziyóváralja), Kincses Péter (Sátoralja Újhely), Szerdahelyi Károly (Béga szt. György), Vaskó Gyula (M.-Sziget), előadó Mihalovits Jenő (Debreczen), jegyzők Grósz Nagy Ferencz (Debreczen), Székely Doby Géza (Kassa), Márton József (Nyiregyháza), Mihna Imre (Sajó-szt. Péter).

Napirend előtt.

A napirend tárgyalása előtt a megjelent gyógyszerészek közül többen kifejezést adtak azon örömlüknek, hogy végre akadtak Debreczenben kartársak, akik a vidéki gyógytárlajdonosokat felrázták leiharszikus álmukból.

Veréb Antal (Rakamaz) kijelentette, hogy ennek a gyűlésnek minden más tételtől függetlenül kell határoznia a jogos érdekek megóvása tekintetében.

Joanovics Sándor (Soroksár): Használó értelemben szölt. Elesen kikel az országos gyógyszerész egylet ellen, amely semmit se tett a vidéki tagok érdekében. Kijelenté, hogy őszinte szölt akar mondani s azért jött, hogy elmondja a vidéki gyógyszerészek bajait. Több fővárosi gyógytárlajdonost támad meg a kik nagy reklámokkal akarják értékesíteni külföldi specialitás készítményüket. Első sorban ez ellen kell a nagy gyűlésnek tennie.

Mihna Imre a gyógyszerészek tömörülését látja szükségesnek. A kormánytól nem kér mást, csupán csak jóindulatot, melyre regóta rászolgáltak a vidéki gyógyszerészek. Hangsúlyozza, hogy e gyűlés nem akar az országos egyesület ellen cselekedni, teljesen külön uton óhajtanak haladni azok, a kik össze jöttek.

A gyakornokok ügye.

Ezután áttértek a napirend tárgyalására. Az első pont a gyakornoki kiképzésre vonatkozik. Az előre kidolgozott tervezet felőleli mindazokat a kérdéseket, a melyek a gyógyszerészeti reform körébe vágnak. Ezek között elsősorban a gyakor-

nokok alaptudására szükségesnek tartják az érettségi vizsgát.

Mihalovits Jenő előadó fejtegeti, hogy mennyire fontos a gyakornokoktól az érettségi bizonyítványt követelni. Utal arra, hogy ma, a mikor ez még nem is kötelező, mintegy 26 százaléka a gyakornokoknak érettségi vizsgával lép a gyógyszerészeti pályára.

Orosz László, a gyógyszerész segédek szövetségének küldöttségében kijelenti, hogy csatlakozik az érettségi vizsgának kötelezővé tételéhez. Majd felolvasta a szövetségnek idevonatkozó memorandumát.

Mihalovits Jenő a veszprémi gyógyszerészek memorandumát olvasta fel, melyben kéri, hogy az állam műlaboratoriumot állítson fel, a hol a gyakornokok kiképztessenek. Ezt azonban nem fogadták el.

Bayer Antal kijelenti, hogy a gyógyszerészeti szakiskola ügyében járt már a belügyminiszternél, a ki is arra az álláspontira helyezkedett, hogy ősszel a gyógyszerészeti ügy reformálása tárgyában ankétot hív össze s ezen tárgyalni fogják ezt a kérdést is.

Varságh Zoltán di szerint szükség van a 10 hónapos kurzusra, a melyen gyógyszerészekből álló tanári kar adja elő a tárgyakat. Kívánja, hogy a miniszteriumban külön osztály állíttassék fel a gyógyszerészeti ügyek intézésére.

Gerber Ödön elegendőnek tartja a jelenlegi rendszert. Nagyon sokan fordulnak ugyanis erre a pályára.

Bokor Adolf a kamarai rendszer felállítását kívánja s azt a módosítást ajánlja, hogy a gyakornoki változásokat a kamara engedélyezze.

Karlovsszky Géza dr. a gyakornoki kiképzésnél fontosnak tartja az egyetemi kiképzést, a mely nagyobb szigorúsággal kezeltessek.

Grób János a 10 hónapos tanfolyam felállítását ellenzi.

Kincses Péter az érettségi vizsga mellett foglal állást. A gyakornoki vizsga letétele körül az eddigi rendszert óhajtaná.

Többek hozzászólása után Mihalovits Jenő kijelentette, hogy az eddigi felszólalásokat egy bizottság fogja áttanulmányozni, a mely jelentést tesz működéséről s észrevételeit a belügyminiszteriumban tartandó ankéten előadja.

A gyűlés ezután az előkészítő bizottság által kidolgozott memorandum egyes pontjai tárgyalták. Elfogadták, hogy a gyakornoki vizsgát sikerrel tett egyén 2 évig köteles gyógytárlásban működni. Az egyetemi kiképzésre nézve kimondták, hogy a jelenlegi tanterv mellett a tápszer vizsgálat, reudóri vegytan és a gyógyszerészeti műtan is előadassék.

A doktoratus letétele a régi rendszer mellett történjen. Női gyógyszerészek kiképzése es jogaira nézve a nagy gyűlés elhatározta, hogy egyenrangusítja a férfiakéval.

A gyógyszerészek önkéntessége ügyében, miután az érettségi vizsga megadja jogot, kéri fogják a hadvezetőséget, hogy a katonáskodás idejét a 28. évig terjeszték ki.

A segédek és a nyugdíj.

A segédek ügyében első sorban is elhatározták, hogy a kormánytól kéri a betegsegélyző és baleset pénztár kötelezőből való kivonásukat, noha a segédek szövetsége azon az állásponton van, hogy előbb látni óhajta az új pénztár működésének előnyeit és hátrányait.

A gyógyszerészek nyugdíjügyénél Bajor Antal kijelentette, hogy a belügyminiszter a gyógyszerészek nyugdíj intézetébe való belépés körül kényszerítő intézkedéseket tenni nem akar. Legjobb e te-

Gios.

kintetben, ha a főnökök serkentik segédek és gyakornokaikat, hogy legyenek tagjai a nyugdíj intézetnek.

A gyűlés ezután a jog adományozások ügyének tárgyalását kezdte el.

A gyógytári engedélyek ellen.

A gyógytári engedélyek megszorítására ügyében előterjesztett javaslatnál Karlovsky Géza dr. szólalt fel. A gyógytári reformot 3 szempontból fogja fel. Egy a közönség, másik az állam, harmadik a gyógyszerészek szempontjából. Természetesen a legfőbb ezek között a gyógyszerészek érdeke. A reformnak szerinte olyannak kell lenni, hogy megerősítse a viszonyokat.

A segédi kar létalapja igen lényeges kérdés itt, mert az önállósításról van szó. Igen sok embert visszatart a gyógytárszerzés nehézsége a pályától. Azt hiszi, hogy a kérdés rendezést a személyi jogositványok rendszerével válik lehetővé.

Természetes, hogy annak átruházhatatlannak kell lennie. Ily irányú törvényes intézkedések Német és Oroszországban már be vannak vezetve. Megfontolt és kipróbált rendszer ez, a mi bevált és igen valószínű, hogy Magyarországon is célirányos lenne.

Németországban az özvegy birtokolja a gyógyszerárt. Ha elhal gyermekei, a míg nagykorúak lesznek. A közkiállom az, hogy az első sorban is a régi segédek kapjanak gyógytári engedélyt. Szólvó nevezetes javaslatot tesz. E szerint pénz alapot kell teremteni, a melyet arra fordítana a gyógyszerész testület, hogy özvegyektől a gyógyszerárakat megváltsa. A felállítandó gyógyszerészeti kamarák intézők ezeket az ügyeket s így meg lehetne szüntetni azokat a anomáliákat, a melyek a gyógytári engedélyek közül felmerülnek.

Náni János terve szerint az összes gyógytárak állami vagy községi kezelésbe vesendők s öt osztályba soroztatának. Az állam a gyógytárak megváltására kölcsönt veszen ki s adja bérbe tisztességes összegek lefizetése ellenében.

Varságh Zoltán dr. Karlovsky beszédével foglalkozik. A gyűlés elhatározta, hogy hat héten belül Szegeden tart újabb országos értekezletet, amelyen a ki küldött nagy bizottság végleges tervezetet fog előterjeszteni a gyógytári engedélyek adományozási ügyében.

A nagygyűlés ezután elfogadta általánosságban a jog adományozási ügyek rendezéséről szóló szakaszokat, melyek között lényegesebb az, hogy a jogositvány csak azon helyre érvényes, a melyre adatott. A már fennálló gyógyszerárak helyének megváltoztatása csak a hatóság s a gyógyszerészek meghallgatása és beleegyezése mellett lehetséges. Budapesten 12 ezer lakosra essék egy gyógyszerár. Új vasut, gyárak, vállalatok fürdők létesülése új gyógytár engedélyezésére alapul ne szolgálhasson.

Jogositvány iránti kérvények a belügyminiszterhez adandók be, aki véleményezést végett az országos gyógyszerész együlethez, esetleg a kamarákhoz adja ki véleményezés végett. Oly helyeken, ahol több gyógyszerár van, új jogositvány csak akkor engedélyezhető, ha egy-egy gyógyszerárra eső lakosság száma a 8 ezret meghaladja.

Községek csak akkor folyamodhatnak gyógyszerárért, ha még nincs a községben.

Gyógyszerész büntetlen előéletű magyar honpolgár lehet, aki csak 10 évig segédkedett.

A jogot csak tíz év múlva lehet átruházni másra. Elhalálozás esetén az özvegy eladhatja a gyógytárt. A gyermekek két éven belül.

A gyógyszerkülönlegességek.

Nagyon érdekes felszólalások történtek a gyógyszerkülönlegességek betiltása ügyében is.

Elhatározta a gyűlés, hogy az államtól kérni fogja, hogy csak miniszterileg engedélyezett specialitásokat árulhassanak. Joannovics Sándor a sósorszesz árak hirdetése és forgalomba hozása ellen kelt ki ezösen. Indítványt tett, hogy a nagygyűlés kérje a belügyminisztertől a Khuen Héderváry belügyminiszterisége alatt hozott a Tisza István gróf által hatályon kívül helyezett tiltó rendelkezés ismételt életbeléptetését. A sósorszesz ne mint gyógyszer, hanem mint kereskedelmi cikk árulhassék.

Kun István személyes kérdésben szólal fel s az ő rovására tett megjegyzések ellen tiltakozott.

Karlovsky Géza dr. a legkérelhetőbb harcot indítaná a gyógyszer specialitások ellen.

Friedländer Dező több budapesti gyógyszerész bojkotálását ajánlotta.

Végül a felett határozta, hogy a gyárosoktól és készítőktől milyen százalék szedessék. A gyógyszerkülönlegességek forgalombahozatal előtt kórházi uton próbáltassanak ki.

A drogueriák.

Azután a drogueriák ügyeit tárgyalták s kimondták, hogy droguista orvosi rendelvényt ne készíthessen. Specialitást ne árulhasson. A drogueriákat szigorúan ellenőriztesse az állam.

A gyógyszerészek belügyei.

Majd a taksa rendezés szedése került tárgyalás alá.

Végül a betegsegélyző egyletekkel szemben való magatartás felett tanácsoztak. Nagy vitát keltett a százalékadás ügye is, amelyben nevezetes határozatokat hoztak.

Legközelebb Szegeden tartanak gyűlést, amelyen áttevődik a debreczeni határozatokat. Terjedelmes memorandum készülni e határozatokról s az ősz folyamán nagy küldöttség fogja Andrassy Gyula gróf belügyminiszternek átadni, a kit is arra kérnek, hogy a gyógyszerészeti ügyet mielőbb készítesse elő a belügyminiszteriumban.

Az országos értekezlet elhatározta, hogy 6 hét múlva Szegedre fog újabb országos gyűlést összehívni. A kidolgozandó memorandum megszerkesztésére nagybizottságot küldött ki. A bizottság tagjai a következők: Mihalicovics Jenő, dr. Karlovsky Géza, dr. Varságh Zoltán, Balogh József, Bokor Adolf, Szabady Viktor, Poór Endre, Csikos Ádám, Bleyer József, dr. Adler Mór, Németh József, Grósz Nagy, Ferencz, Bayer Antal, Joannovics Sándor, Molnár Lajos, dr. Szopkó Dezső, Székely Doby Géza, Gerber Ödön, Márton József, Muraközy László, Mihnya Imre, Baruch Gyula.

Az értekezlet a késő esti órákig tartott. A nagy gyűlés után a gyógyszerészek a nagyerdei Dobos Pavillonban gyűltek össze vacsorára, a mely derült hangu-

latban a késő éjjeli órákig együtt tartotta a társaságot.

Holnap reggel külön vonattal a Hortobágyra tesznek kirándulást a gyógyszerészek s megtekintik a nagy pusztát látni valóit.

Zavar a koalícióban.

Rakovszkyt kibuktatják az alelnöki székből.

Barabást választják helyette.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, aug. 23.

A nagykarolyi választás teljesen felszínre hozta azokat a mély ellentéteket, amelyeket a függetlenségi párt és a néppárt között már rég lappanganak. A pártok félhivatalosai, a „Budapest” és az „Alkotmány” mérgező cikkeket közölnek egymás ellen és kitanítják egymást a 67-es és 48-as politikáról.

Ilyen körülmények között csak természetes, ha politikai körökben sok szó esik a néppártnak a koalícióból való kiválásáról. Erre elsősorban az szolgált volna alkalmat, hogy az ősszel az új ülészek megnyitásánál a függetlenségi párt Rakovszky Istvánt kifogja buktatni az elnöki székből. A függetlenségi pártban ma olyan a hangulat, hogy a kormány Rakovszky megválasztását nem lesz képes keresztülvinni. Ezt jól tudja Rakovszky is, aki bizalmas körben már ki is jelentette, hogy nem aspirál többé az alelnöki állásra.

A függetlenségi párt jelöltje a második alelnöki állásra: Barabás Béla, aki már hajlandónak nyilatkozott ez állás elvállalására.

A belényesi választás.

Izgatnak az oláhok.

Korteskedés szuronyok között.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 23.

A belényesi kerület, amelynek mandátuma Barta Ferencnek körjegyzővé való kinevezetésével megürült, hű maradt tradíciójához. A népképviselőnek Magyarországon való meghonosodása óta mindig Belényesen estek a legvéresebb választások. Ilyennek ígérkezik a mostani is. A kerületben körülbelül egyforma számban vannak a magyar és a nemzetiségi oláh — választók, a kik nem egyszer vérfürdőt kezdtek már a diadaluk érdekében.

A mostani választásnál két jelölt áll egymással szemben: Kardos Árpád függetlenségi párti programmal és Lukács László, a hírhedt nemzetiségi agitátor. Rémhírek érkeznek Belényesről. Az egyik híradás vérbe fagyott magyar választókról tud, a másik viszont oláh választók terrorizálásáról. Mindenesetre azonban két pontos és megdöbbentő bizonyosság ke- rekedik ki ezekből a híradásokból. Az

Legszebb, legtartósab Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a Festék- király kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni

egyik hogy a kerületnek régi szabadelvű-parti és Tisza párti magyar szavazói a nemzetiségi jelöltet támogatják, még pedig nemcsak személyesen, hanem mindenféle preszsióval és befolyással érvényesítésével. A másik szenzáció, hogy az oláh képviselők, a kik odalent tartózkodnak Bérlényesen, a tegnapi nap folyamán panaszos táviratot küldtek a király kabinetirodájának, vádat emelve gróf Andrássy belügyminiszter ellen. A nemzetiségi képviselő törvénytelenességgel és terrorizmussal vádolják a belügyminisztert és hosszú táviratukban ezekre is hivatkoznak, amelyek a csendőrszurony apoteozisát jelentik.

A választásra való készülődés ropant izgatott tehát. A választás vezetője megtette a maga intézkedéseit. Közülök a legnevezetesebb, hogy ezerkétszázötven szurony igyekezik majd a választás napján a kerületben fentartani a rendet.

Vége az aranjezei szép napoknak.

Az udvarló elpályázott.

Magával vitte az ékszereket

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, augusztus 23.

Busz r zigráció volt végig egy asszony panaszos levelében, melyet tegnap a rendőrséghez küldött. Elpanaszolta, hogy volt neki egy kedvese, ez házasságot ígért neki s azután hűtlenül elhagyta. És ha már a cselka szerelmet nem adhatja vissza a rendőrség, akkor legalább — ezt kéri a panaszkodó asszony — hogy az óráját és gyűrűjét vegye vissza szerelmesétől: Az eset részletei egyébként ezek:

M. I. kabai lakos, derék szálember, a szebbik fatából. Bejött Debreczenbe s itt munka után nézett. Sorsa összehozta Nagy Zsuzsánnával, s a kivel hamarosan viszonyt kezdett. A férfi jól találta magát Nagy Zsuzsánna társaságában s egy büvös nyári éjszakán házasságot is ígért imádottjának. Ez pedig hitt és remélt. Reabizta később ékszereit is, ezüst óráját s vastag arany karika gyűrűjét is. Szóval nagy volt a bizalom s ami asszonyunk készpénznek vette az M. I. ígéreteit.

De mit tesz a végzet? Egy bizonyos éjszakán széttepi a szerelmet és reménykedés rózsaszínű fátyolát. Eltűnik az imádott szerelmes, de magánál felejt a nő óráját és gyűrűjét is. Nagy Zsuzsánna nem tud mást tenni bánatában, mint hívja-hivogatja a hűtlen szerelmet. De ez nem válaszol s ráadásul meg az óráját, a gyűrűt sem küldi vissza. Az asszony még egyszer kéri s ekkor igazán csordultig áll a keserű pohár, mert kiderül hogy M. I. már nő ember s most Kabán él boldogul. A debreczeni szereplése csak aféle kis kalandoska volt s nem vette komolyan a dolgot.

A rendőrség azonban nem törődik a magán passziókkal s az asszony panasza folytán M. I. ellen jogtalan elcsapítás címen folyamatba tette a bünygyi vizsgálatot.

Egy száz éves temető maradványai.

Csontvázak temetése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 23.

Debreczen külvároasaiban csaknem minden építkezésnél találunk emberi csontvázakat. Itt is, ott is felszínre kerül egy-

egy koponya, lábszár vagy karsont. Hivatalos emberek orvosok jelennek meg a helyszínén és konstatálják már azt, amit egy több évtizedes csont darabon megállapítani lehet. Nem ritkán még az is konstatálható, hogy a csontváz férfié vagy nőé volt-e. Tegnap mint ezt a Debreczeni Független Ujság részletes tudósításban megírta, a legújabb csontváz leleteket, a Kövesdi hízalónál fedezték fel.

Tegnap újabb csontokat is találtak, amelyek négy-öt embernek lehetnek hullamaradványai. Sőt a földásók munkások egyik csontváz helyen megtalálták a sirgödör pontos alakját is. A négy sarok szabályosan fel volt ismerhető.

Mindeme körülmények arra vallanak, hogy itt egy régi temető volt. Öreg emberek emlékezése szerint száz évvel ezelőtt oda még temetkeztek. A temetőt 1810-ben zárták be, ez volt a boldogfalvi temető. Dr. Balkányi Ede kerületi orvos egyébként tegnap beterjesztette jelentését a talált csontvázról s ő is azt mondja, hogy a csontváz a régi temetőből való.

A talált csontokat tegnap temették el a Kossuth-utcai temetőbe. Minden szertartásos mellőzésével. Egy közigazgatási fogoly berakta egy rossz ponyvába a csontdarabokat s egy rendőr kíséretében kivitte a Kossuth-utcai temetőbe, ahol a csész, a fogoly és a rendőr jelenlétében elásták, minden jel nélkül.

Debreczeni rabok Szamos-Ujváron.

Hét rabot szállítanak el

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 23.

Csütörtök este szállították el Sóvágó Jánost és két büntársát az illavai fegyházba, ma ismét hat rabot szállítanak el Szamosujvárra. Ezek mindannyian megrögzött gonosztevők, akiket az esküdtbiróság több évi súlyos fegyházbüntetésre ítelt.

Az elszállítandó rabok között szerepel Gáspár Kajetán Aladár, aki nagy tevékenységet fejtett ki két rablásban, amelyben Sóvágó is szerepelt. Gáspár Aladár a májusban lefolyt esküdtszéki tárgyaláson konokul tagadott. A tanúk azonban rávallottak.

Ennek alapján az esküdtbiróság 6 évi fegyházbüntetésre ítélte, a mely azonnal jogerőre emelkedett.

A Csillag-utcai vakmerő rablás tetteit Dolnics Hochberger Jánost, Tóth Ferencet és Berki Gyula cigányfiukat is ma este viszik el Debreczenből. Mindannyian fiatal bűnösök, akiket léha és könnyelmű életük sodort a bűn útjára. Az esküdtbiróság ítélete alapján 4—4 évi fegyházat kell eltölteniök.

A hatodik fegyencet Sütő Józsefnek hívják. Egyik közeli faluban követett el rablást és ezért több évi fegyházra ítélték.

Az igazságügyminiszter a hat rab elszállítása ügyében e héten döntött

és ez tegnap érkezett meg a debreczeni ügyészséghez.

A döntés folytán Gáthy Bálint kir. ügyész intézkedésére ma történik meg a bűnös emberek kényszer utaztatása.

SZÍNHÁZ.

— **Lónyai Piroska beteg.** Máramaroszigetről írják: A Zilahy színtársulat temperamentumos énekes szubrettje Lónyai Piroska, néhány nap óta komoly beteg, — s a közeli napokban aligha fog fellépnetni.

— **Almási Lola első föllépte.** Kaposvárról írják: Hetfőn lesz az „Aranybid” bemutató-előadása. A francia vigjátékban mutatkozik be először a kaposvári közönségnek Almási Lola, a vidék legkiválóbb vigjátéki szubrettje, kinak Aradon, Debreczenben, Miskolcon, fányes sikerei voltak a Vigszínház műsordarabjaiban. Almási Lola tudvalóleg Balla Kalmán pozsonyi színtársulatához szerződött, s a társulat nyári állomás helyén mutatkozik be.

A maga nemében páratlanul álló meglepetésben részesíti a Debreczeni Független Ujság azon előfizetőit.

akik szeptember elsejétől kezdve előfizetnek lapunkra

Ezek de csak ezek az előfizetők megkapják lapunk fonves, diszes kiállítású

Képes Naptárát

a melybe harminc előkelő magyar író munkája jelenik meg, s a mely a magyar könyvpiac igazi szenzációja lesz. **Debreczeni és vidéki lap ilyen kedvezményt nem tud adni** Egyedül a Debreczeni Független Ujság van abban a helyzetben, hogy előfizetőinek kitaró hűségét, lapunk megbecsülését ilyen értékes ajándékkal viszonozza.

A szépirodalmi részen és a pompás illusztrációkon kívül pontos és kimerítő címtárt is csatolunk naptárunkhoz.

Lapunk előfizetési ára a régi:

Negyed évre . . . 3 korona.

Fél évre . . . 6 „

Egy évre . . . 12 „

A kiadóhivatal.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teleton sz. 339

Szerkesztőségi 6.: d. s. 8—12 d. n. 2 ó. éjjeli 2.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— **A Hortobágy hasznosítása.** Két bizottság már újbol tárgyalta rövid idő alatt a Hortobágy hasznosításának kérdését. A két ülésen albizottságok foglalkoztak az újoran felmerült tervekkel. A jövő héten, hétfőn a hortobágyi nagy bizottság fog az anyaggal foglalkozni s amennyire a körülmények engedik javaslatot készítenek az őszi közgyűlésnek.

— **Szabadságolások a rendőrségnél.** Régi dolog, hogy a rendőrségnél kevés a tisztviselő s gyér a legénység száma is. Ráadásul meg az is főhiba, hogy nyaranként nagyon rosszul osztják be a szabadságolásokat s egyes tisztviselőket nagyon is tulterhelnek teendőikkel. Jelenleg szabadságon vannak Vég Gyula rendőrfőkapitány, Jeney Miklós rendőrkapitány, Vetésy Béla rendőrfogalmazó. Most lássuk, hogy osztották be a helyettesítéseket. Dr. Boldizsár Kálmán végzi

a főkapitányi teendőket. Ez sok is egy embernek. Mile Pál vezeti a bűnügyi osztályt s most a Vetésy távozásával a nyakába sózták az iparügyosztályt. Kovacs Kálmán helyettesíti Jeney Miklóst és végzi a belvárosi kapitányság vezetését. Mi történik tehát? A bűnügyi osztály fogalmazói munkája megoszlik dr. Komlóssy Pál, Ács Nagy Ferenc és Orosz László fogalmazók között, azon munka, amelynek végzésére normális viszonyok között még oly kipróbált erők, mint dr. Boldisár Kálmán, Mile Pál és az imént említett fogalmazók is csak megfeszített munkával képesek. Ez tehát egyenesen képtelenség. Egy ügyosztályt így szétforgácsolni nem szabad. Egy tisztviselőre két ügyosztály vezetését bízni, tulbecsülése az emberi erőnek. Ezen segíteni kell, ezt a városközbiztonsági érdeke követeli. A polgármester körültekintőbben ossza be a szabadságolásokat, mert könnyen be állhat a bűnügyi osztály csődje.

— Elismerés Hauer Bertalannak.

A Debreczeni Szállodások, Vendéglősök, Kávások és Koresmárosok Ipartársulata tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen nagy óvásokban részesítettek Hauer Bertalant az ipartársulat érdekeit elvonó és egyhangúlag elhatározták, hogy öt utóbbi időben ért megalatlan támadásokkal szemben neki bizalmat szavazzanak, az ellene elkövetett indokolatlan sértéseket felháborodással utasítják vissza s iránta érzett nagyrabecsülésüknek, elismerésüknek jegyzőkönyvileg kifejezés adnak. Folyó ügyek elintézése után a gyűlés az elnök elnökségével véget ért. — Hauer Bertalan teljes mértékben reá szolgált kártársai elismerésére. Hogy Debreczenben a vendéglős ipar a mai nívón áll, az Hauer buzgó munkásságának köszönhető. A mit Hauer a külföldön, a fővárosi nagyobb vendéglőkben való alkalmazása kor tanult, azt mind gyümölcsözőtette Debreczenben, s tiszteit nevet vivott ki úgy magának, mint ipartársuati tagjársainak. Hauer alapította meg Debreczenben a pincérszakiskolát, s már ezzel a ténnyel is emlékeztetessé tette nevét a vendéglős iparban. Ismerik, becsülik őt egyébként az egész országban Hauert, s kártársainak elismeréséhez csatlakozik minden magyar vendéglős.

— **Országos sakkverseny Debreczenben** A sakk-világ figyelmébe most Székesfehérváron van, a hol ez idő szerint kemény meeting folyik, a sakk férfiak között. Most, hogy vége felé közeledik a verseny szóba jött, hogy hol és merre kellene jövőre sakkversenyt tartani. A verseny résztvevőinek legnagyobb része Debreczenhez ragaszkodott. Itt ugyan még nincs sakkör, bár sakkozó van elég. Most tehát rajtuk a sor, hogy a ritka alkalmon kapjanak s ország sakk kapacitásait 1908 ban Debreczenbe gyűjtsék össze s e célból klubot alakítsanak.

— **Kávét helyett tengeri.** A rendőrség egy veszedelmes csalo után kutat. Beallított ugyan Polik Mátyás debreczeni szatócsoshoz egy ember s egy zsák kávéval, a kereskedő meg is vette s csak azután konstataulta, hogy a zsákban csak felül volt kávé, a többi pedig tengeri. A becsapott kereskedő a csalo ellen megtette a feljelentést.

— **Ujlaki József temetése** A részvét imponáló megnyilatkozása mellett temették el tegnap délelőtt Ujlaki József terménykereskedőt a Domb utcai gyászházról. A temetésen megjelent a város képviselőtestületében Kovács József polgármester, ott voltak az üzletvezetőség képviselői is. A szertartást Krausz Vilmos főrabbi végezte. A halottat az izr. temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Baráti megemlékezés Amerikából.** Két évtizede annak, hogy Mandel Zsigmond volt debreczeni lakos Amerikába menni ki. Itt Mexikó államban telepedett meg s ma már nagyonos polgár. Jó módjában sem feledkezik azonban meg debreczeni barátairól. Pár nappal ezelőtt egy levelet küldött Komlóssy Miklós kamarai fogalmazónak s abban egy öt dolláros is mellékelte, oly célból, hogy azon egy koszorút vásárolva, nevében helyezze rá Sinay Lajos volt ügyész-ségi irnok sirjára, aki neki tanuló társa volt Komlóssy Miklós természetesen készséggel tett eleget messze lakó barátja kérésének.

— Vizsgálat a Hortobágyon.

Miután a Hortobágyot környező községekben különböző állapotbetegségek léptek fel, az a gyanú, hogy a betegségek a hortobágyi jóságállományt is megátámadták. A földművelési kormány a jóságállomány megvizsgálására Tarray János áruhatóságügyi felügyelőt küldte ki, aki a jóságállomány megvizsgálását már meg is kezdte a helyszínen.

— **Vegyes felülvizsgálat.** A katonai vegyes felülvizsgálaton 3 apa közül kettőt keresetképtelennek találtak.

— **Adomány a siketnémáknak.** Ifj. Ozory István fogalmazó 4 korona szolgálati díjat a siket némák javára adományozta, mi a hivatalomnál levő perselybe tőve 41 tételszám alatt nyilván tartásba iratott. Köszönet érte Debreczen, 1907. augusztus 23. Jenei rendőrkapitány.

— **Besurranó tolvaj.** Ifj. Molnár Mihály bankhivatalnok Peterfia 21. szám alatti lakásába tegnap ismeretlen tettes belopódzott s onnan egy három kabátot lopott el. A rendőrség a tolvajt keresi.

— **Letzter József műtermében egy gyakornok az operatéri munkálatokhoz és egy tanuló a másolási eljárásához felvétetik.**

— **A Magyar király kávéházban,** ma és a következő napokon a hírneves szalon zenekar Földesi Szerén k. a. Magyarországi első cigányprimásnője személyes vezetésével hangversenyeznek. Szabó Sándor igazgató.

— **Mindenki** mielőtt bevezetné a villamos világítást, kérjen költségvetést Földesi és Vajner hat. eng. világítási vállalatánál Piac-u. 47, ahol a legelőnyösebb költségvetéssel díjazatlanul szolgálnak.

— **Menyasszonyi és alkalmi ajándékok a legszebb kivitelben igen olcsók** Ment e áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

— **Az általam forgalomba hozott** közkedvelt Manilla kalapok 1.50 ével folyton kaphatók a „Nyakkendő király” uri divat üzletében a főposta mellett.

— **A Hajdumegyei népbank** Piac-utca 26 sz. nagytőzsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Darvas Ede csödtömegekből** még maradt áruk olcsón kaphatók Rózsa Ignácnál, kistemplom bazar.

— **Tankönyveket** Antalfinál kötettségünk Piac-utca 31. Mihalovics gyógyszer-tára mellett.

— **Nagy raktár van még** turista ingekben és szalma kalapokban, míg a készlet tart 10% olcsóbban kapható mint bárhol. Nyakkendő király uri divat üzlete főposta mellett.

— **Ki akar szép lenni?** Erre a kérdésre bizonyára igennel fognak felelni összes nő olvasóink. Igen ám, de a szép isteni adományában nem részesülhetett mindenki s így azon kell igyekezni, hogy az arczbőrt szépsítsük s a szépséghibákat eltüntessük. Ilyen biztos szer azonban nagyon kevés van, de ezek közt az első helyet bizonyára Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész „Fáy”-féle arczkremje foglalja el, mely pár nap elat meglepően eltünteti szeplőt, májfoltot, pörsené t, pattanást és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket s még koros egyéneknek is úde arczzsint kölcsönöz. 1 tégely 1 korona, hozzávaló Fáy-szappan szintén 1 korona

Akik az ismeretlenbe mennek.

Sok az eltűnés.

Ujabb jelentések a rendőrségnél.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 23.

Az utóbbi időben feltűnő sok eltűnést jelentettek be a rendőrségnél. Lapozgatva a nyomaveszetek lajstromát, az eltűntek három negyed része 15—18 éves fiatal ember,

Megtörténik, hogy egyik másik vizsgálva is kerül, — de legtöbbször csak évek múlva adnak jelt magukról, vagy nyomtalanul vesznek el.

Elgondolkozva ezeken az eseteken megvillan a gondolkodóban a gyanú, vajjon nem-e veszedelmes lélek sáfárokkal állunk itt szemben.

A rendőrség nagyon helyesen járna el, ha szigorubban nyomozna az eltűntek után. Mert nem valószínű, hogy ezeket a fiatal embereket kivándorlási ügynökök csábítják el egy jobb jövő reményében.

Tegnap ismét két eltűnést jelentettek be a rendőrségnél.

Az egyik eltűntet Pásztai Józsefnek hívják. Tizenhét éves, kereskedő tanonc volt Burai József vaskereskedőnél. Termétere nézve magas, vállas, szőke fiú. Pár nap előtt tűnt el. Gazdája gyanus körülményeket nem konstataált a fiú viselkedésében.

A másik egy 12 éves kis fiú. Weidner Dezsőnek hívják. A harmadik gimnáziumba járt. Szüleitől tűnt el.

A rendőrség mindkettőt országosan körözi.

Meggyilkolt tisztartó.

Megölte a kocsisa.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 23.

A Debreczenhez közel eső Büdszentmihály községben tegnap gyilkosság történt. Gróf Desseffy Aurél a főrendiház elnökének tisztartóját meggyilkolta kocsisa. A gyilkosról tudósítónk a következőket jelenti.

Pontos, lelkiismeretes ember volt Kalandra Antal, Desseffy Aurél gróf szentmihályi uradalmának tisztartója. —

A gondjaira bizott munkásokkal a legjobban bánt s eleddig soha nem volt összetűzése senkivel, noha százak s százak dolgoztak évek hosszú során keze alatt.

Tegnap délután Kalandra meghagyta Török Sándor kocsisnak, hogy fogjon be s menjen egyik tanyára ki. — Török vállonogatva fogadta a parancsot s elment kaszáni. A tisztartó nem tudott róla, hogy Török nem hajtatott el a kijelölt helyre s nyugodtan végezte foglalatoskodását.

Alkonyatkor, hat és hét között kiment a községtől mintegy két kilométernyi távolra eső szérűre s nagy meglepetéssel látta, hogy Török ott van s először azt hitte, hogy már megjárta az utat s csak most került ide Barátságos hangon szólította meg s kérdezősködött, hogy mint végezte földadatát.

Mérges hangon, amugy félvállról válaszolt a kocsis s egyszerűen oda vágta: — Nem voltam! Nem tetszett!

Ez a kibívó modor fölbosszantotta Kalandrát s kerholni kezdte, egyrészt mert saját feje után cselekedve, elmulasztotta teendőjét, másrészt, mert nem illő föllépést tanusított. Szó-szót hozott, Török mindjobban szemtelenkedett, míg végre a tisztartó pofon vágta. Több sem kellett a kissé ittas cselédnek. — Elvakult dühében fölkapta kaszáját s belevágta Kalandrába.

Hangtalan rogyott össze a szerencsétlen ember s mire a dolgozók köré sereglettek, már meg is halt. A gyilkos megdöbbenő arcátlanossággal állott a tetem fölött, megtörülte véres kaszáját inge uj-jába s minden részvét nélkül nézte — nézte a véres hullát, majd sarkon fordult s mintha a legtermészetesebb dolgot cselekedte volna — tovább állott.

A cinikus gyilkost a csendőrség le tartóztatta, s bezárolta a nyiregyházi ügyészség fogházába.

TAVIRATOK.

A Mátyás szobor veszedelme.

Kolozsvár, aug. 23. Csaknem végzetessé válható baleset történt ma Fadrusz János Mátyás szobra mellett. A szobrot most javítja Róna József szobrász, s munkájában segítkezik neki Füzéry szerelő. Amikor javában folyt a munka, a szobor mellett olvasztott három métermázsa óom felrobbant, szürkés máz hullott a szoborra. A szobor szerencsére csak kissé sérült meg, mert a rombolás ereje a föld felé irányult. Füzéry szerelő azt mondja, hogy valaki feltétlenül dinamított tett az ólombal mert az másként nem robbant volna fel. A városban az a hír terjedt el, hogy a dinamit csempészés oláhok műve volt.

A minorita rend új főnöke.

Szeged, aug. 23. A magyarországi minoriták nagygyűlése ma rendfőnökül választotta dr. Lakatos Ottó nagybányai házfőnököt.

Kiutasított szocialista.

Stuttgart, aug. 23. A rendőrség kiutasította az itt ülésező nemzetközi szociáldemokrata kongresszus angol kiküldöttjét Kellét képviselőt, mert beszédében azt mondta a hágai békekonferencia tagjairól, hogy azok zseb-metszők és tolvajok.

Eltélt lázadók.

Bukarest, augusztus 23. A haditörvényszék most ítélkezett a felett a zen-dülő század felett, amelyik a tavaszi paraszt lázadáskor megtagadta az engedelmességet — s egy hadnagyot megölt egy századost pedig halálosan megsebesített. A századból 54 embert életfogytig tartó fegyházra, három 20, tizenötöt 5 évi börtönre ítéltek. Az ítéletet a felső hadi törvényszék is megerősítette.

Az Eranosz ügy.

Budapest, aug. 23. Az Eranosz ügy ma új fordulatot vett azzal, hogy dr. Eranosz Istvánné, a hipnotizált ügyvéd özvegye ma család miatt feljelentést adott be Genari vivómaster ellen a budapesti kir. törvényszékhez.

Lueger betegsége.

Berlin, aug. 23. Lueger dr. polgármester állapota ideérkezése óta nem rosszabbodott, hanem általánosságban változatlan maradt. — Ideérkezése óta egyes szimptomák javultak.

Titokzatos gyilkosság.

Berlin, aug. 23. Kalvban, Mürlen-bergben egy vendéglős 7 éves fogadott fia nyomtalanul eltűnt. Sok keresés után megtalálták a fiu holttestét egy ládába. Hogy ki követte el a gyilkosságot, nem tudják.

Gyermekek rablóbandája.

Zágráb, aug. 23. Az itteni rendőrség ma letartóztatott egy 9—10 éves gyermekből álló rablóbandát.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Magánál tartotta a más pénzét. Jeremiás Józsefné Zudai Zsuzsánna zsibárusnő állott tegnap a büntető törvényszék előtt. A vád az volt ellene, hogy háromszor tulajdonított el oly összeget, amely a rábizott különböző áruk értékesítése folytán került birtokába. A törvényszék Oláh Miklós dr. elnökle alatt 1 havi és 14 napi fegyházra ítélte.

Testvérek a törvényszék előtt. Ifj. Fábian Antal bőszőrményi mészáros segédet feljelentette testvérbarátja Fábian István, — hogy magtárjából öt izben tizenöt tizenhat métermázsa búzát ellopott és azokat tizenegy barátja között osztotta szét. — Ebben az ügyben tegnap tartották meg a főtárgyalást, a melynek kezdetén Fábian István öccse ellen a vádat visszavonta. A 11 büntársat pedig, a kik orgazdasággal voltak vádolva, a törvényszék Kőrössi Kálmán dr. védőbeszéde után felmentette.

Közzgazdaság.

Terményfőzsdé.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1907. aug. 23

Készára változatlan, határidők tartottak.

1907. októberi buza	11.42.—43
1908. áprilisi buza	—
1907. októberi rozs	9.50.—51
1907. októberi zab	8.09.—10
1908. májusi zab	—
1907. májusi tengeri	6.68.—69
1907. júliusi	—
1907. augusztusi	—
1907. szeptemberi tengeri	6.75.—76
1908. augusztusi repce	—

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantizált szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes ujdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonynak, báli, társasági és utcai toiletnek és blonsoknak, bélesnek stb. való** K 1.15-től K 18-ig méterenként.

Csakis jótállás melletti solid selyemszővetet árulunk, direct magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co Luzern U.18. (Svájc.)

2 Selyemszővet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piac-u. 72.) által készíttetnek.

Szakcszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Uj zsák kölcsönző intézet.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmé e ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piac-utca 66. szám alatt

zsák kölcsönző intézetet

nyitottam.

Raktáron tartok legjobb minőségű kender zsákokat, melyeket jutányos áron bocsátom a t. gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá Vizmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsák-kötöző, dohány zsinógot és minden e szakba vágó dolgokat, melyeket ju ányos árrban árulok,

Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák- és ponyva intézete

DEBRECZEN, Piac-utca 66.

Értesítjük a t. közönséget, hogy

Szén raktárunkat

Hatvan-utca 70. szám alól áthelyeztük Külső vasártér, Arany János-utczával szembe.

Egyuttal felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy szén raktárunk mellett állandóan raktáron tartunk

meszet, cementet

és mindenféle építkezési anyagokat, a mit a legjutányosabb árrban számíttunk.

Szíves pártfogásukat kérjük

Tisztelettel

Varga Károly és Társa.

Telefon 465.

Telefon 465.

Paplanok 2.50 krtól.

Tanév kezdetére

Fiú ing 1 frtől.
Férfi ing 1-20.
Galler minden állás 14-20 kr.
Színes kézzel ötrétű 22 kr.
Lábravaló 45 krtól.

Gyermek- és férfi harisnyák, női- és leány ingek, alsó szoknyák karton, sifon, clott, lüster és parchetből **olcsó árban** árusítatik

Doszpoly János utódánál
Tisza-palóta.

(Ágyterítők 120-tól Flanel takaró 150)

Európa legnagyobb "Uránus" villamos Színháza

a szénavásártéren.

➔ **Legjobb szórakoztató hely.** ➔

1500 ülő hely! — Kényelmes berendezés! Allandó szellőztetés!

Minden másod napon teljesen új műsorral előadásokat tart.

Szombaton, aug. hó 24. Vasárnap, aug. hó 25-én.

Rablók mint gyujtogatók.

Szenzációs eredeti fölvetel. — Azonkívül a következő ujdonságok.

Műsor:
A gyermek gyűlölete.
A jó bornak nem kell özégér.
A hitelezők áldozata,
A bohócz mint orvos.
A fiaker.
A modern festő.
Az idomított kutyák.

Rablók mint gyujtogatók

Az alig pár nap előtt kitört marokkói forradalom, vérfürdő, bombázás stb. részletei eredeti fölvetelben

Casablancza bombázása

ezimen, pár nap múlva mozgófényképekben látható lesz. — Ugyancsak pár nap múlva érkezik a világhírű

Hagenbeczk állatkertje

cimű, eredeti fölvetelű nagy látványosság

Előadások: Hétköznap este 8, és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4 től este 11-ig óránként.

Helyárak: Páholyülés 1 kor. I. rendű 60 fill. II. rendű 40 fill. III. rendű 20 fillér.

Bérlet jegyek: Páholy jegy 6 személyre 5 kor. 12 drb. I. rendű 6 kor. 12 prb. II. rendű 4 kor. 12 drb. III. rendű 2 korona.

Mindenemű jegyek este 7-ig előre válthatók, **Schwarz Dániel** ur pipa üzletében, főté a városházzal szemben, Rencz Antal ur fodrász üzletében Kossuth utca, Neumann Sarolta urhölgy dohánytözsdejében Főtér 60 sz. Márkus Sándor borkeresk. Főtér (Hungária kávéház mellett.)

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

tisztelettel
Suchán és Winkler.

Dr. Weinberger Sándor

ügyvédi irodáját

Piacz-u. 55. számú (Hungária melletti) ház földszintjére

helyezte át.

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. sz.

Készít mindennemű **sárgarézés bronzárakat** légszesz acetylen és villamos csillárokat, csillárok átalakítását petroleum és légszeszről **villamosra**, vagy légszesz és villamosra (combináltra) **Ujja tisztítókat** s minden

e szakmába vágó javításokat elfogad és gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

Levelező-lapcn tessék értesíteni, házhöz megyek a munkát átvenni.

Iskolás fiúk és lányok

részére

Ingek, nadrágok, szoknyák, hálókabátok, harisnyák, zsebkezdők, gallérok, kezeldők, nyakkendők ➔➔➔

Intézetek részére előírás szerint

Donogán és Somossy-nál

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Nincs többé kehes ló!

Kebpor a legjobban köhögő ló sem köhög használata után 3-5 napra 1 doboz 2 korona és hogy mindenki meggyőződjék ezen állítás igazságáról, aug. 15-16. próbadobozokat is árulok, darabonként 80 fillérért. Kapható minden gyógyszerertárban és drogue iában, valamint Budapestn **Török József VI.** Király-u. 12., **dr. Egger Leó VI.** Váci körut 17. gyógyszerészeknél és a készítőnél **KUN ISTVÁN** gyógyszerész, vegyi és cosmetic i készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matilde”. (Alapított a hasonnevű párisi laboratorium mintájára 1895-ben Budapestn. — **Hajduszovát**on (Debreczen mellett) Kossuth-utca. Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Körtvélyesi Gyula

ajánlja a legjobb munkakerőkkel berendezett

ozipész műhelyét

Fűvészkert-utca 6. sz.

Uveg, tükör, porcellán és zománcozott edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület tüvegezést és kópkeretkezést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kikölcsönöztenek.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben 3 koronától a legfinomabb kivittelig.

A legujabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó árak mellett csakis

az Első Debreczeni Ernyőgyárban

Merkler Soma, Piacz-utca 43. szám.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Aranyos és Abuczki

a legjobb erőre berendezett

ozipész és ozipő
felsőrész üzlete

Debreczen, Hatvan-utca 8. sz.

Készítnek mérték utáni megrendeléseket gyors kiszolgálás, jutányos árban

Steckenpferd

lilliomtejszappan

Bergmann és Társától Drezda és Tetschen a/E. volt és marad a naponta beérkező előmerő levelek szerint a szeplő, ugymint az arczkór puhára tételére és a rozszás arczzin elérésére a leghatásosabb minden gyógyító sz ppan között. Darabja 80 fill. kapható minden gyógyszerertárban, drogue-riában, szappan kereskedésben és borbély üzletben.

Legbiztosabb szépitőszere a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkötőbb szere szeplő, májfoltok, pattanások és az arczkór tisztálanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás tüvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere czikkeknak és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerertár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontúl minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szög 8 fillér. — Vidéki tudakozóaknak tessék válaszbélyegot csatolni.

Foss nő, a ki vidékről jött, ösmeretség hiányában ez uton szeretne megismerkedni szintén intelligens fiatal emberrel szórakozás céljából. Czim a kiadóban. „Fehér Viola”

Egy szakiskolát végzett és gyakorlatilag bíró szőlész és borász szerény feltételek mellett óhajt szőlőkezelő, felügyelő, munkavezető, esetleg nagyobb pinczékbe mint pincze kezelő állást nyerni. Czim a kiadóhivatalban.

Uraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádópos-uteza 2.

Bercsényi-u. 16. szám alatt egy nagy kapu és egy kis kapu eladó.

Egy intelligens izr. családnál 3 fiu teljes ellátásra elfogadtatik. Czim a kiadóba.

Két butorozott szoba szép előszobával együtt vagy külön-külön is azonnal kiadó a Baross-uteza 13. szám alatt. Kapu alatti bejárat.

Placz-u. 46. szám alatt egy kis üzlethe-lyiség kiadó. Értekezhetni Békés Lajos uridivat üzletében.

16 éves jó megjelenésű ügyes leány kenyér üzletbe kiszolgálói állást keres. Bővebet a kiadóhivatalba.

Kedvező házvétel. A Csapó Csonka-uteza 16. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni ugyanott.

Több rendbeli lakás kiadó Hunyadi-u. 17.

A Bocskay hadinöve című könyvek leszállítottárban kaphatók a kiadóba.

Vizhatlan ponyva jó állapotban eladó. Czim a kiadóba.

Négy-öt jó állapotban levő ócska ablak és 4-5 ajtó lehetőleg egyforma közep nagyságban kerestetik, hol, megmondia a kiadóhivatal.

Nagy Zoltán Szegedi kir. t. sz. bíró telek-könyvi vizsgára készülők kézikönyve meg-jelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér be-küldése ellenében és minden hazai könyv-kereskedőnél kapható.

Vasestergályos és géplata-tos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-uteza 22.

Fél áron!

Tankönyvek. Az összes fiu- és leány iskolák-ban használandó tan-könyvek fél áron csakis Harmath antiquariu-mában kaphatók Deb-reczen, Fűvasskert-u. 4. A világhírű Pique, Progress szivarka hüve-lyek egyedüli elárusi-tója.

Százhusz bold vegyes homok Uj Létához felóra járás, Nagy-Létai határban, do-hányengedélyvel ellátva szabad kézből eladó. Értekezhetni a „Fehér Holló” vendéglőjébe Nagy-Létán.

Csemege szőlőt ajánlok kereske-dők- és magán-fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debreczen. Telefon 294.

Asszonyok felvetetnek uri házhöz. Czim a kiadóba.

Tanulókat teljes ellátásra elfogadok. Te-leki-uteza 98. Váradyné.

Keresek megvételre a város központján trafikot, vagy annak alkalmas helyisé-get. Czim a kiadóba.

Asztalos munkásokat keresek állandó ve-gyes munkára. Csak hazafias alapon szervezett, vagy szervezetlen munkáso-kat fogadok el. Állandó munka bizto-sítva. Mikó Gyula Hajdu Nánás.

Csizmadla tanoncokat

napi bér fizetés mellett szegődtetünk. Napibér I. év 60 fillér, II-ik év 80 fillér, III. év 100 fillér, IV-ik év 120 fillér.

Csizmadiák termelő és árucsarnoka (Margit fürdő telep.) Debreczenben.

Gyakorlott alj és derék varró lányok jó fizetéssel azonnal felvétetik Friedmann Ármán Széchényi-u. 15. Tanuló lányok felvétetnek.

Eladó ház, mely áll üvegezett verende, 3 szoba, fürdő szoba, kamara és konyhá-ból. 750 négyszögöl területen ebből kö-rülbelül 550-öt nemes fajszerűvel be-ültetve és 200 gyönyörűen parkirozva. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó egy 25 waggon árunak megfelelő nagy magtár, a kis állomás közvetlen közelében, Steinberger Salamon farak-tárában. Ugyanott két nagy tengeri göré is kiadó.

Kertész szakképzett sürgősen kerestetik. Nős, gyermektelen házaspár előnyben részesül. Postakert 18.

Egy szoba, konyha Bercsényi u. 69. sz. a. szept. 15 ikére kiadó. Értekezhetni a déli órákban.

Szülőz figyelmébe! 2-3 középiskolába járó fiu vagy leány gyermeket teljes ellá-tásra és iskoláztatásra elfogad egy derék magyar özvegyasszony. Szives megke-resések özvegy Fodorné Budapest, Óriás uteza 28.

Tőzsdei szakember

kitünő tanácscsal szolgál, mely által már csekélyebb összeggel és korlátolt risikóval az árfolyamnak úgy esése, mint emelkedése teljesen kibasznlható **Működéséért jutalék csak a tiszta nyereségből fizetendő.** — Megkeresést „WEISZ JÓZSEF Bu-dapest, Postafiók 151.” alá kérek.

Uj tölgyfa hordók

minden nagyságban kapható **Porjes Sámuelnél** Szilágy Somlyón, saját házánál.

Szép a bajusz

a híres **HAJDUSÁGI PEDRO-vel.**

Elismert legjobb külön-le-gesség a bajusz növeszté-sére és ápolására, mely meg-nem avasodó zsírmentes növényi balzsamos anya-gokból készül.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve. 1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferenoz

gyógyászorész **DEBRECZEN, Kossuth-uteza 8. sz.** „Arany egyaszaru” gyógyszerár. **Telefon 496. sz. Telefon 496 sz.**

Hydraulikus sajtók

Arany érem Szeged 1899.
Arany érem Budapest 1899.
Arany érem Pozsony 1902.

hydrau-likus sajtóért.

Szőlő és gyümölcsmust

sajtólásra a nagy üzem számára. 2 kitalható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes számban üzemben helyezettett.

gyártanak és szállítanak jót-állás mellett mint különleges-seget a legújabb szerkezetben

MAYFART PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kérotnok.

Orosházi Kenyér-sütőde és Élelmezési Csarnok

A nagyérdemű közönség kényelmére fiók üzletet nyitott a város különböző részein.

Arpádtér 18. sz. alatt (Móricz telep)
Csapó-uteza 37. „ „ (Burgundia-uteza sarok.)
Bocskay-tér 1 „ „ (Czeglédi ház)
Mester-uteza 46 „ „ (Hortobágy malommal szembe.)
Szt. Anna-uteza 49 sz. alatt.

Sok pénz megtakarítás a háztartásban, a ki az orosházi sütő-deből a legolcsóbb árakban szerzi be kenyérét.